

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdag.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco peraan worden aan den uitgever **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT

Driemaal per week 6 franks per jaar.

Twee " " " " " "

Een " " " " " "

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnements zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, voorbussen en andere artikelen voorraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG.

De personen die een **ABONNEMENT** nemen aan den **POSTRIJDER** voor het jaar 1904, zullen het blad **kosteloos** ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 22 DECEMBER 1903.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren DONDERDAG 14 JANUARI.

Te bekomen ten bureele van den **POSTRIJDER**, OMSLAGEN VOOR VISIEKAARTEN, uitgegeven ten voordeele van het werk van het genootschap van den H. Vincentius à Paulo, te Tongeren.

Prijs: 4 centiemen het stuk, 4 fr. de 100. Wij raden dringend onze lezers aan gebruik te maken van deze omslagen, ten voordeele der armen, bijgestaan door de maatschappij.

Het Hoogfeest van Kerstmis dit jaar op vrijdag aanstaande vallende, zal de **Postrijder** donderdag niet verschijnen.

TONGEREN. — PAARD OP HOL. — Donderdag middag, rond half een, zat de politie, een Delmarino, wonende Hasselische poort en die juist aan het midagsmal was, een worst bollend paard in vollen dral afgelopen komen langs de tramlijn op den St-Matruiswal.

Delmarino sprong zonder aarzelen op, liep naar buiten en wierp zich besloten naar den kop van het toomlooze dier. Hij werd eenige meters meegesleept, toen een brave werkmans van 't Bronck, Larondel genaamd, een krachttige hand bijtak zoodat alle gevaar nu geweken was.

— KLEINE BRAND. — Donderdag morgen, 17 dezer, ontstond er een klein brand in de bakkerij van R. Hanssens. Dank aan de medewerking van den agent Delmarino en een paar geburen, was men het vuur tusschen meester.

De schade is niet aanzienlijk.

HOESSELT. — De zoon der W. Jacobs van Hoesselt, overkwam bijna een afgrijselijk ongeluk. Met de kar in Veldwezeld zijnde, verschrakte het paard voor den tram, met het ongelukkig gevolg dat de jongeling onder het rad der kar viel.

Rakelings ging het rad over zijn hoofd, hem erge kwetsuren toebrengende. Men heeft het ongelukkig slachtoffer per kar naar het ouderlijk huis moeten voeren. Men verbeeldde zich de schrik en verslagenheid der moeder en overige huisgenooten.

MECHELEN A/M. — In de laatste weken zijn hier in den Maas verscheidene schoone zalmen gevangen.

MAESEYCK. — Verleden Woensdag ontstond brand op den grooten hof van 't Kraaienbosch. Eenige vorkstallen en eenen grooten bangaar, waaronder mutsarden lagen, zijn verwoest. Door spoedige hulp zijn de andere gebouwen gespaard gebleven.

— De Hollandsche ambtevenaren hebben strenge maatregelen ontvangen tegen den invoer van suiker.

CAULILLE. — In den nacht van zondag tot maandag hebben dieven twintig konijnen gestolen uit het hok van den voerman N. Men zoekt vruchteloos achter de dieven.

WEYER. — In de gemeente Weyer in Limburg heeft er op 18 October geene kiezing plaats gehad; het Staatsblad kondigt nu aan dat de kiezing bepaald is op Zondag 10 Januari aanstaande.

HAMONT. — BOHEMENS. — Sedert eenige dagen bevindt zich eens bende vreemde rondzwervers (Zigeuners), 60 a 70 man sterk, met 6 wagens en 12 paarden, op het Hollandsch grondgebied langs de grenzen en doen alle geweld om ons land binnen te dringen. Te Kessenich bij Maeseyck, zijn zij teruggedreven door de Belgische gendarmen; nu bevinden zij zich te Weert en zullen waarschijnlijk op Hamont stakken.

De gendarmen van Hamont is reeds met verscheidene manschappen versterkt en doen dag en nacht den dienst langs de grenzen; de posten der douanen zijn ook versterkt.

Verscheidene dielstallen zijn op het Hollandsch grondgebied al geplegd tijdens de eenige dagen dat deze bende daar rondzwierf.

De werkzaamheden wegens de lozing, voor de militielichting van 1904, zullen, onder het bestuur van den Arrondissement-Commissaris of van den afgevaardigde op Vrijdag, 3 Februari 1904, op de volgende plaatsen en uren plaats hebben.

Arrondissement Hasselt.
Te Beeringen op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens; Te Herck-de-Stad op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens; te St-Truiden op het stadhuis om 9 uren 's morgens.

Arrondissement Maeseyck.
Te Maeseyck op het stadhuis om 9 uren 's morgens; te Breer op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens; te Peer op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens; te Neerpelt op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens.

Arrondissement Tongeren.
Te Tongeren op het stadhuis om 9 uren 's morgens; Te Bilsen op het gemeentehuis om 9 uren 's morgens; te Cortessem in de gemeentelingschool om 10 uren 's morgens; te Borgloon op het gemeentehuis om 10 uren 's morgens; te Ruckelinen op den Jeker in de gemeenteschool om 10 uren 's morgens; Te Ruckheim in de gemeenteschool om 9 uren 's morgens; te Veldwezeld in de school van het centrum om 10 1/2 uren 's morgens.

Studentenwoelingen TE LUKK.

Men schrijft uit Luik, 20 December 1903: Luik heeft lang den naam gehad een liberale stad te zijn; maar indien de schandelijke tooneelen, waarvan de straten sedert een paar dagen getuige zijn, lang moesten duren, dan ben ik overtuigd dat heel de eerlijke bevolking weldra en voor altijd zou walgelen van het liberalisme.

Niettegenstaande hare voorbeelden en hare vereering voor M. Frère, hield de Luikse burgerij voor een twintigtal jaar geleden er nog aan, voor wat opgevoed en welwillend door te gaan. Hoewel zij door hare stemmen een zeer onverdraagzame politiek steunde, herbaalde zij gaarne dat men elke oprisping die wijze moest eerbiedigen.

Het nieuwe gelacht kent deze gematigdheid niet: zij neemt niet eens de moeite, hare overdraagsaamheid te bemantelen; zij is grof, goddeloos, canaille. De doctruaire vaders hebben zonen die, in zake van geweld en brutaliteit, wedieveren met de ergste schoolies van het socialisme.

Die jongelieden, die hoop van de grrroote liberale partij, zien wij nu sedert eergisteren aan 't werk, losgelaten als een bende huilende en blaffende honden achter hunne katholieke collegas; wij zien ze van verre bleedigen en soms, wanneer zij de overmacht van 't getal hebben, laffend met stokken afgezondeerde groepen studenten die op wandeling zijn, aanvallen.

Dat alles zonder er toe uitgedaagd te zijn; enkel omdat het hun niet behaagt dat katholieke jongelieden zich tot een broederlijk feest vereenigen, hunne godsdienstige overtuiging laten kennen en fier hunne vlag rondvoeren in een stad, waar alle b-toelingen vrij zijn, zelfs degene, die met de roode vlag loopen en onze nationale instellingen en de sociale orde bedreiven.

Wat die aanrandingen nog hateliker maakt, is dat zij zelfs geen schaduw van voorwends-l heeft. De katholieke studenten hebben, toen zij hunne vrienden van Leuven, Brussel en elders uitnoodigden om met hen het jubelium van dertig jaar bestaan der maatschappij *L'Union Catholique des Etudiants* te viëren, in hun program geen enkel artikel geen enkelen zin opgenomen, dat eenige lichtgeraaktheid kon opwerpen bij de studenten, die niet denken zoals zij: een ontvangst van de uitgenoodigde kameraden, aanbidding van eerevrij, een vroolijke wandeling door de stad; 's anderdaags eene dankmis, gelukwenschingen, r-scheeringen, banket, heildronden en voor het afscheid het uigeleide aan de vreemde kameraden tot aan de statie; wat lag daar nu in, dat de beleedigen en aanrandingen der liberalen en der socialistische studenten kon rechtvaardigen.

Gij maakt er u ook geen gedacht van, welke hevige verontwaardiging die wildemanstooneelen bij de heele bevolking hebben verwekt. Men is eenparig om de zorgeloosheid der plaatselijke overheden en de Manweid der politie te schandvleken; men heeft niets weten te voorkomen en de onderdrukking werd verleend door onderrichtingen, welke men in het woord van Talleyrand zou kunnen samenvatten: « Niet te veel leer! » Maar 't ogenblik is nog niet gekomen om de verantwoordelijkheid vast te stellen. Meldten wij thans beknopt de feiten.

't Is Zaterdag, na de aankomst van den trein met de studenten van Leuven, dat de eerste woelingen ontstonden.

HET BEGIN DER FEESTEN EN DER WOELINGEN.
L'Union vereeniging van katholieke studenten, vierde Zaterdag dus haar 50-jarig bestaan. Een stoet van 200 studenten bezaf zich naar de statie des Guillemins, om de afvaardiging uit Parijs, Lyon, Gent, Bergen en Luven te ontvangen.

Al die groepen vormden een langen stoet. Die van Leuven stapten voorop en men bezaf zich naar het lokaal der Union.

Op den boulevard d'Avroy hadden de liberale studenten eenne tegenmanifestatie ingericht. Na eerst geroepen en geschreeuwd te hebben, vielen zij met hunne stokken de katholieke groepen aan; doch de politie kwam tusschen beide en hield een twaalfal woelmakers aan.

De stoet zette vervolgens zijnen weg voort. Doch eensklaps zag men eenen student met een blauwe vlag zich aan 't hoofd stellen van een bende woelmakers.

Opnieuw trad de politie op en zij dreef de volgelingen van de blauwe vlag acht-ruit, terwijl deze onophoudelijk de *Marseillaise* zongen.

Zoo konden de feestvierders eindelijk hun lokaal bereiken op den boulevard Sauvenière, waar de voorzitter der *Union* de vreemde afvaardigingen welkom hette, en hen den erebekker aanbod, terwijl buiten het gehuil der feestverstoorders voortdauerde.

DE WOELINGEN VERERGEN. — GEKWETSTEN.

Toen na de eerste zitting enige groepen vreemde studenten het lokaal der *Union* verlieten om naar hunne hotels te gaan, of een stuk te gaan eten, werden eenige Brusselse studenten, niet meer dan vijf in getal aangevalln door vijftig liberale slaars, die hen met huone vroedde stokken op het lijf vielen, en aan drie hunner ernstige wonden toebrechten en toen de vlucht namen, aan een hotel, waar zij de gekwetsen hadden zien binnegaan, de ruiten inwerpende.

In de rue de la Cathédrale werden ook eenige katholieken aangevalln door een tienmaal sterkere bende. Twee gekwetsen werden eenen apothek binnen gedragen.

Op andere plaatsen hadden nog woelingen plaats, doch in den loop van den avond kon de groote massa zich naar den *Cercle Saint-Hubert* begeven, waar een student-nrevue opgevoerd werd.

Toen de dichte groepen zich daar henen begaven, hielden de woelmakers zich betrekkelijk stil. Zij bevredigden zich met fluiten. En dat doet niet zeer.

Toch wisten de helden nog een moedige (?) daad te plegen: Een half dozijn studenten was in de lokaal gebleven en deze werden nu door de liberalen aangevalln. Met flesschen en stokken werd het lokaal overweldigd en drie katholieken werden ernstig gekwist.

Drie groote spiegels werden verbrijzeld. In den loop van den nacht heeft de politie nog eenige liberalen aangehouden, omdat zij aan het bisschoppelijk paleis de ruiten in stukken wierpen.

TWEEDE DAG.

Des zondags had in de Sint-Christoffelkerk een plechtige mis plaats, onder welke Mr Ruitens de studenten het woord toerichtte en den moed roemde, waarmee zij de vervolgingen trotseeren en openlijk blijven geven van geloof- en godsdienstzins.

Tegen 12 uren trok een stoet van 400 zingende studenten, met het muzik der Leuvenaren voorop, trotseerende de beleedigen der woelmakers, die weer met hunne blauwe vlag uit den hok kwamen.

Eene nieuwe tusschenkomst der politie maakte hieraan een einde en de stoet kon ongestoord zijnen weg voortzetten naar de groote Academiezaal van het Collegie Sint-Servatius, waar de algemeene vergadering moest plaats hebben.

Deze vergadering werd bijgewoond door minister Francoete, een der stichters van de *Union*.

Na MM. Musch en Liagre voerde ook de minister het woord.

Een wensch werd uitgedrukt, in 1903, het jaar der tentoonstelling, een congres te houden, waarop de katholieke studenten van alle landen zouden worden genoodigd.

(De liberalen leggen het goed aan boord om in dat jaar volk naar de stad te lokken. — *Red.*) Het banket, dat ten slotte plaats had, telde omtrent 450 deelnemers.

ZONDAG AVOND.

Zondag avond hebben nog verscheidene vechtpartijen plaats gehad tusschen liberale en katholieke studenten.

Van 5 tot 8 uren is er zoo wat overal gevochten, vooral op den *Carré* en rond den Schouwburg.

Om 9 uren 1/4 zijn de katholieke studenten op weg gegaan naar de statie, vergezeld van de politie.

Om 10 uren 20 vertrok hun speciale trein. De in de stad terugkeerende Luikse katholieke studenten moesten ook door de politie beschrmd worden.

Natuurlijk zijn volgens de liberale pers de katholieke studenten de uitdaggers.

Het feit, dat een katholieke op straat komt, is immers voor den echten liberaal een uitdaging!

BINNENLAND.

VERSTIGINGSZAAK TE NIHOVS. — De oude hoeve « t Hof ter Duyt », gelegen op steenweg

naar Denderhautein, wordt b-woond door M. Karel d'Herd, zijne twee zonen, vier knechten en een meid.

Daar werden over veertien dagen, na het eten van botermelk, al de huisgenooten ziek. Men vermoedde vergiftiging, doch men kon die niet meer b-staligen, daar de potten en tellooren uitgewaschen waren en er niets was overgebleven.

De meid, een meisje van Aspelare, Victorine D., werd bij den commissaris geroepen, en deze ontklokte haar de volgende verklaring:

Eene tante van Victorine, de vrouw X. had (twist gekregen met haren man en dez- laatste had nu, alhoewel zelf welhebend pachter zijnde, dienst genomen bij boer d'Herd.

Die vrouw had nu hare nicht overzehaald zich als dienstmeid te verhuren op dazelfde hoeve, en op zekeren dag had zij — de tante — terwijl de meid het eten van de bewoners gereed maakte, een flesschen vergif in de botermelk gegoten, met het doel haren man te vergiften.

Dat al de hoevebewoners hetzelfde lot zouden ondergaan, daarover had vrouw X. zich hoegenaamd niet bekommerd.

Vrouw X. was eerst sedert drie maanden met den 50-jarigen Jan-Baptist M. getrouwd en van eerst af heerschte er twist in dit huwelijk. Toen Victorine, op aandringen van vrouw X., dienst had genomen op dezelfde hoeve als M., had deze geen ander doel, dan dit meisje tot tusschen persoon te maken voor hare vergiftigingsplannen.

Door die bloedverwantschap met Victorine had hare komst op de hoeve niets vreemds.

Dat zij zich van den man wilde ontmaken blijkt uit haar gezegde tegen Victorine:

« Et hier niet van; gij zoudt vergiftigt zijn. Om de andere lieden bekommer ik mij niet: als Jan-Baptiste maar sterft, dat is al wat ik zoek. En als alles afgeelopen is zal ik u een huis geven, als ge niets zegt, maar opdat men u niet verdenke, moet gij ook te bed gaan liggen, zoodra de anderen ziek worden. Gij moet doen alsof ge ook van de pap gegeten hebt. »

Onnoedig te zeggen dat die geschiedenis heel de streek in opschudding brengt.

— EEN POSTMEESTER DIE ZINNELOOS WORDT. — De postmeester van Merxem is plotseling krankzinnig geworden. Vrijdag avond was hij rond 11 uren in de slaapkamer met zijne vrouw. Een klaps, zonder dat er eenige reden toe bestond, loste hij een revolvershot op haar. De kogel droeg in haar hoofd en veroorzaakte een dodelijke wond.

De moeder riep haar 15-jarig dochtertje ter hulp, doch het kind, ziende wat er gebeurde, trok het venster open en sprong door schrik bevangen, in de straat.

De postmeester en zijne vrouw zijn door de gendarmen naar het gasthuis gebracht.

— Dronken kerels kwamen zondag nacht te Gilly (Charleroi) in de herberg van Jules Moreau, en sprongen op den vader van den herbergier, Jules Morau, loste een revolvershot en trof er zekeren Theodor Vingepel. Denselven avond heeft de genaamde Simons Herremans een messteek b-komen in de wang. De wonde is 12 centim diep.

— Maandag nacht kwamen drie dronken kerels aan de herberg van den heer Ladrrière (Lodevossart). Daar men niet meer wilde openen, sloegen de ker-els de deur in en sloegen den geheelen huissraad en het herberggerief aan stukken. De bewoners lippen om hulp naar een nabijgelegen glasblazerij en nu ontstond een verwoed gevecht tusschen eenige glasblazers en de drie dronkaards.

Verscheidene personen werden erg gewond. Een der dronkards bekam zulken hevigen slag op het hoofd, dat hij in b-denkelijken toestand naar het gasthuis moest gedragen worden.

Het parket is dinsdag ter plaats geweest en heeft verscheidene aanhoudingen bevolen.

— JONGE DIEVEN AANGEHOUDEN. — Eenige dagen geleden werden de offerblokken der kerk te Marche in volten dag door onbekende dieven gelidigd.

De politie stelde een onderzoek in en legde weldra de hand op den dader, een 17-jarigen knaap. Deze d-ied volledige bekentissen en bracht uit dat zij met een twintigtal knaapen van 9 tot 13 jaar een dievenbende gevormd hadden en dat al die diefstallen onlangs in de omstreken van Marche gepleegd, door hen bedreven waren.

Al de knaapen zijn door het gerecht onderzwaagd geworden.

BUITENLAND.

Engeland

VERZWOLGEN. — Een inwoner van Hanely Thomas Holland, ging maandag naar zijn werk en had juist een kennis gouden dag gezegt, toen deze kennis Holland zag verzwellen door den grond die zich onder zijne voeten geopend had.

Daar alle pogingen om het lijk van Holland terug te vinden vruchteloos bleven, heeft men aan boord der opening de lijkgeboden gelezen.

Oude lieden der straat herinneren zich dat vijf jaar geleden op de plaats waar Holland verdween, een mijnpopening bestond.